

SUBIECTUL 3:

Funcția universală:

Fie P un program standard, $P: \bar{I}_1, \dots, \bar{I}_m$.

$\#P = [\#(\bar{I}_1), \#(\bar{I}_2), \dots, \#(\bar{I}_m)] - 1$, unde: $\#(\bar{I}) = \langle a, \langle b, c \rangle \rangle$

nr. atare
variabile

eticheta

tipul
inote

$f_P^{(n)}(x_1, \dots, x_m)$ - funcția calculată de P .

$\phi^{(m+1)}(x_1, \dots, x_m, t) = f_P^{(n)}(x_1, \dots, x_m)$ cu $\#(P) = t$

primește
 $m+1$ var.
la intrare

"
funcția universală de n variabile

TEOREMA 1: Pentru orice $n \geq 1$, funcția $\phi^{(m+1)}$ este calculabilă
cu programe standard.

→ Dem: $T \leftarrow X_{m+1} + 1$ // numărul codificării lui P

$S = \bigcup_{i=1}^m P_{2i}^{x_i}$ // notarea programului

$k \leftarrow 1$ // contor pt. instrucțiunea curentă

if $(k > L_T(T)) \vee (k = 0)$ GO TO L_1

$\bar{I} = \pi(\pi(T)_k)$ // tipul instrucțiunii

$V \leftarrow \ell(\pi(T)_k)$ // numărul asociat instrucțiunii

if $(\bar{I} = 0)$ GO TO N // efect nul

if $(\bar{I} = 1)$ GO TO A // incrementare

if $(\bar{I} = 2)$ GO TO M // decrementare

if ($P_v \neq S$) GO TO N

$k \leftarrow \min_R [l(T)_k] = j-2$ & $(j-2) > 1$ // m-^{al} do stădine al primei
instrucțiuni care are eticheta
 $j-2$, dacă există

GO TO C

A: $S \leftarrow S * P_v$

GO TO N

N: if ($P_v \neq S$) GO TO N

$S \leftarrow S / P_v$

N: $k \leftarrow k + 1$

GO TO C

L1: $y \leftarrow (S)_1$

* TEOREMA 2: Funcția HALT nu este calculabilă cu programe standard.

↳ Dem: Presupunem prin reducere la absurd că HALT este calculabilă cu programe standard.

Considerăm programul P a.7. $\varphi_p^{(2)}(x_1, x_2) = \text{HALT}$.

A: if HALT(x, x) GO TO A $\rightsquigarrow$ P', $\#(P') = 2$

$\text{HALT}(x, x) = \neg \text{HALT}(x, x), \neq x$

$x = x$

$\Downarrow$

$\text{HALT}(x, x) = \neg \text{HALT}(x, x) \quad \times$

* Definim $\text{HALT}(x, y) = \begin{cases} 1, & \text{dacă programul } P \text{ cu } \#(P) = y \text{ se termină} \\ & \text{pe intrarea } x \\ 0, & \text{altfel} \end{cases}$

Problema oprirei

Nu există nicio mașină Turing care, cunoscând codul unei mașini M și codul lui w , să poată decide dacă mașina M se oprește pe intrarea w .